

Eesti ja maailmamajanduse lähiaja väljavaade

Milliseid ohte ja võimalusi see meie ettevõtetele pakub?

Tõnu Mertsina

Swedbank AS peaökonomist

Ettevõtlusnädal

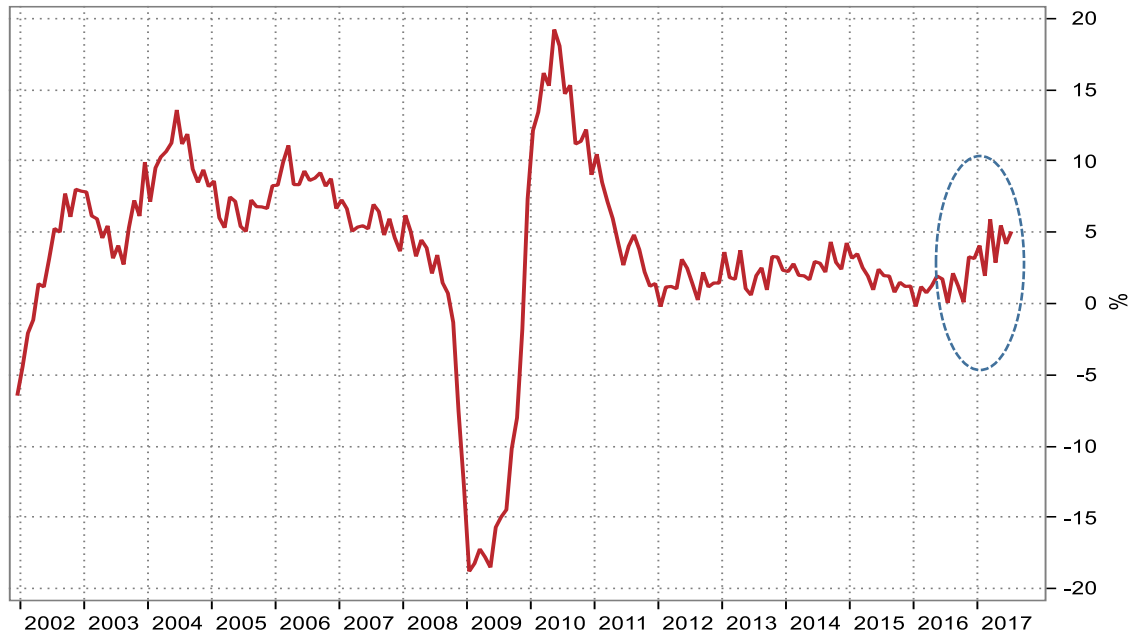
**10 a pärast finantskriisi on
põhjust ettevaatlikult loota, et
maailmamajanduses on halvim
seljataga**

Ettevõtlusnädal

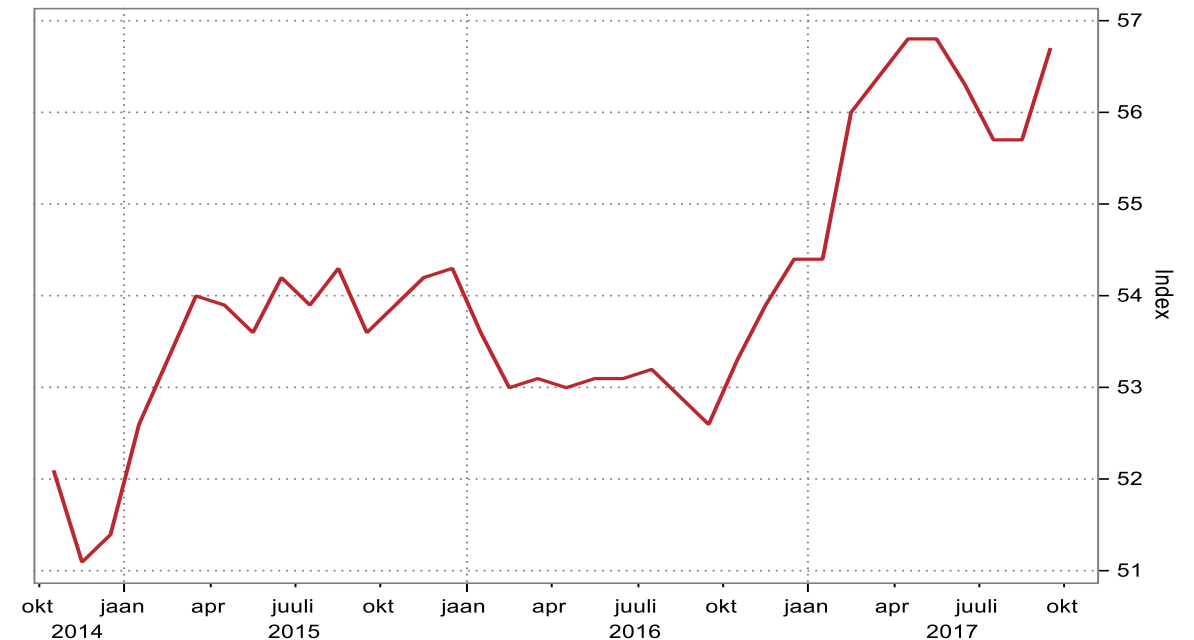
Maailma kaubanduse paranemine ja tugevam euroala majandus toetavad Eesti majanduskasvu

Maailma kaubandusmahu kasv, yoy %

Source: **Macrobond**

Euroala üldine ostujuhtideindeks (PMI), SA

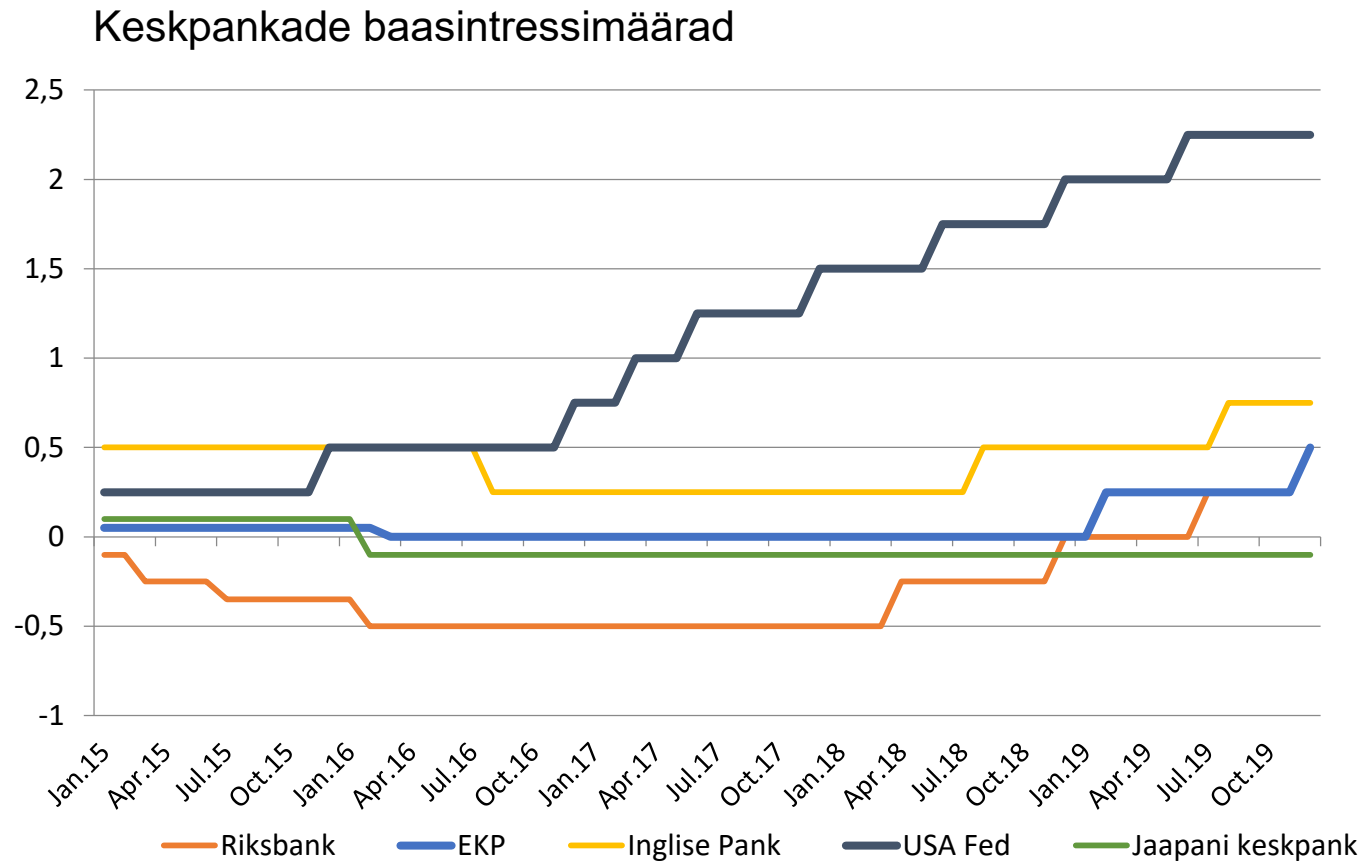

Source: **Macrobond**

Ettevõtlusnädal

Keskpangad hakkavad tasapisi rahapoliitikat karmistama

Allikad: Macrobond, Swedbank Research

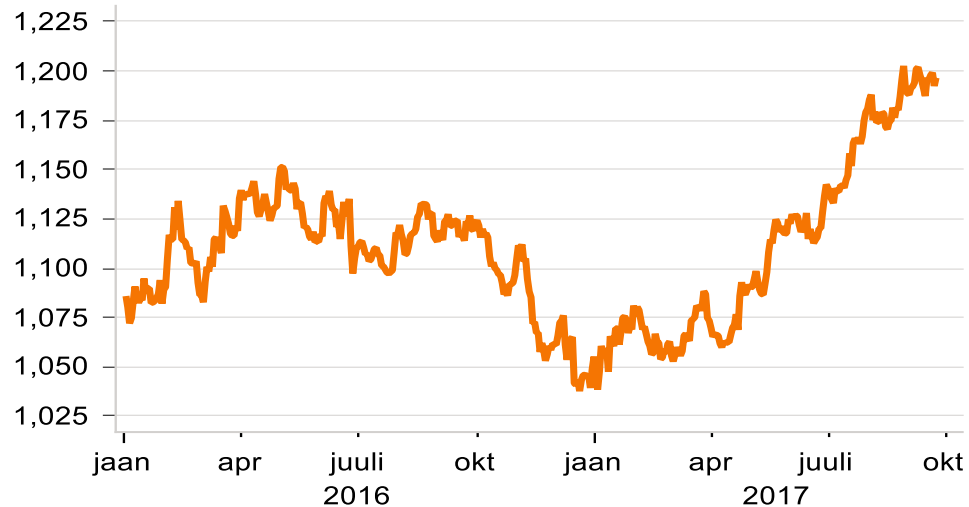
Ettevõtlusnädal

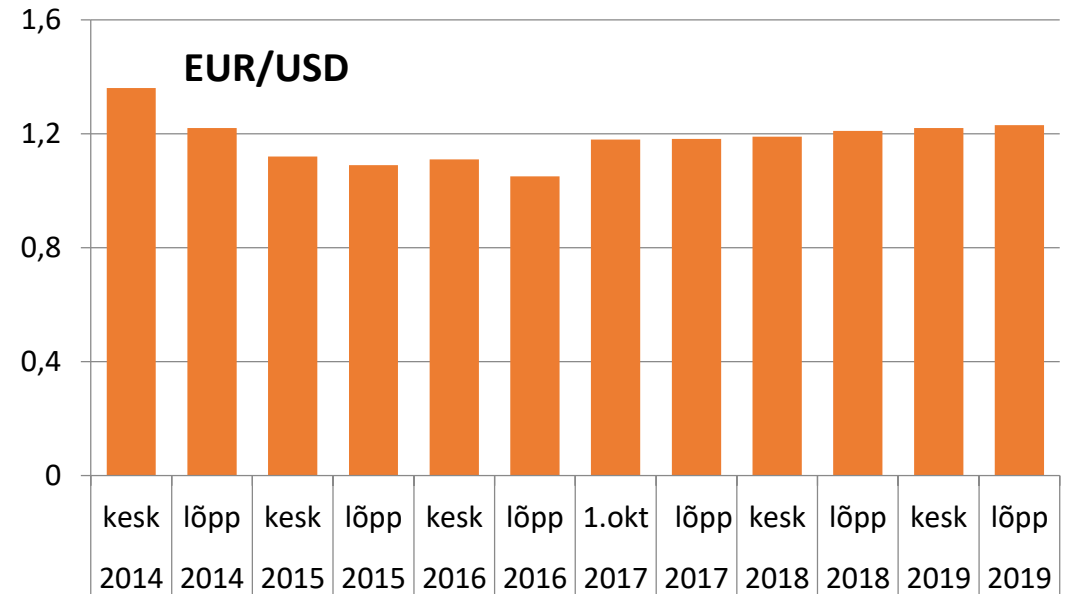
Tugevama euro otsene mõju Eesti majandusele on tagasihoidlik

- ca 85% kaupade eksporditehingutest on euros

EUR/USD

Allikas: Swedbank Research & Macrobond

Ettevõtlusnädal

Eesti majanduskasvu lähiaja väljavaade on hea

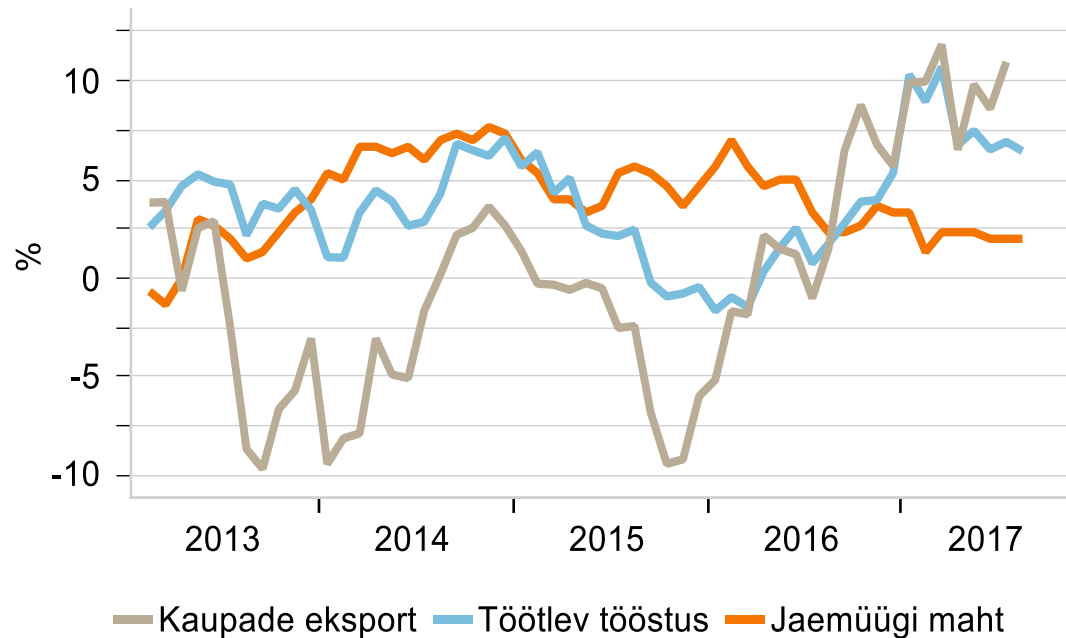

Ettevõtlusnädal

Tööstuse tootmismahu ja ekspordi kasv on sel aastal kiirenenud. Jaekaubanduse kasv aeglustub

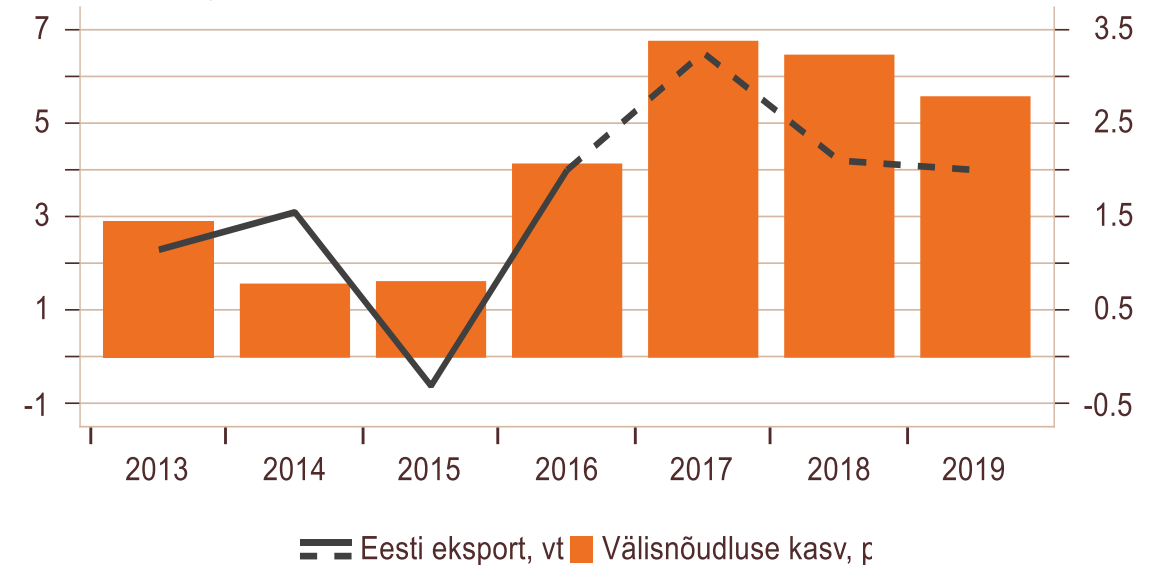
Tööstustoodangu, jaemüügi, ekspordi aastane muutus (3-kuu keskmine)

Allikas: Swedbank Research & Macrobond

Tugevam välisnõudlus on ekspordi väljavaadet parandanud

Välisnõudluse ja ekspordi aastane kasv, %

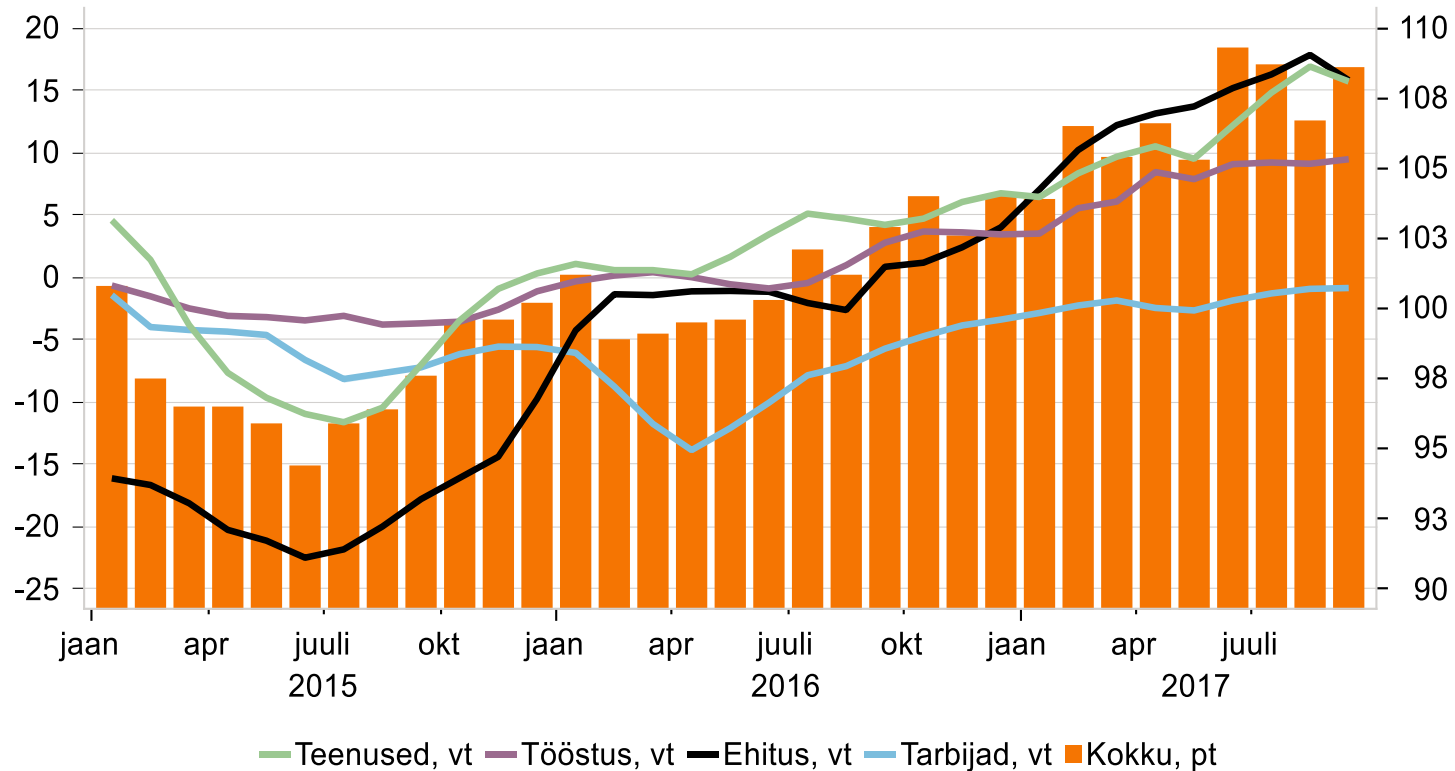
Allikad: Swedbank Research & Macrobo

Ettevõtlusnädal

Eesti majandusüksuste kindlustunne on paranemas

Kindlustundeindeksid Eestis, 3 kuu libisev keskmine

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

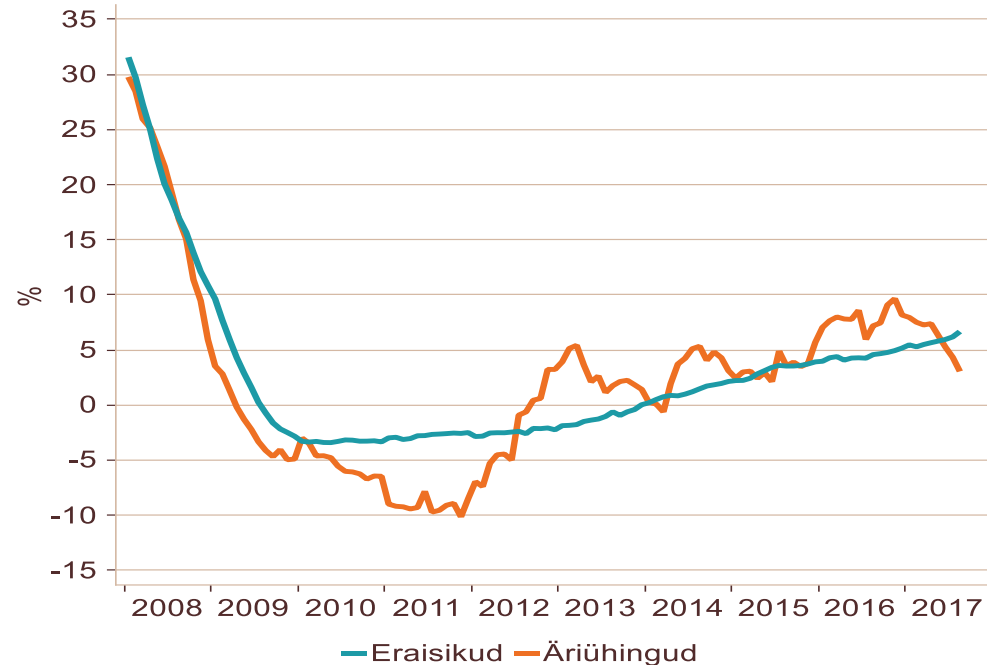
Ettevõtlusnädal

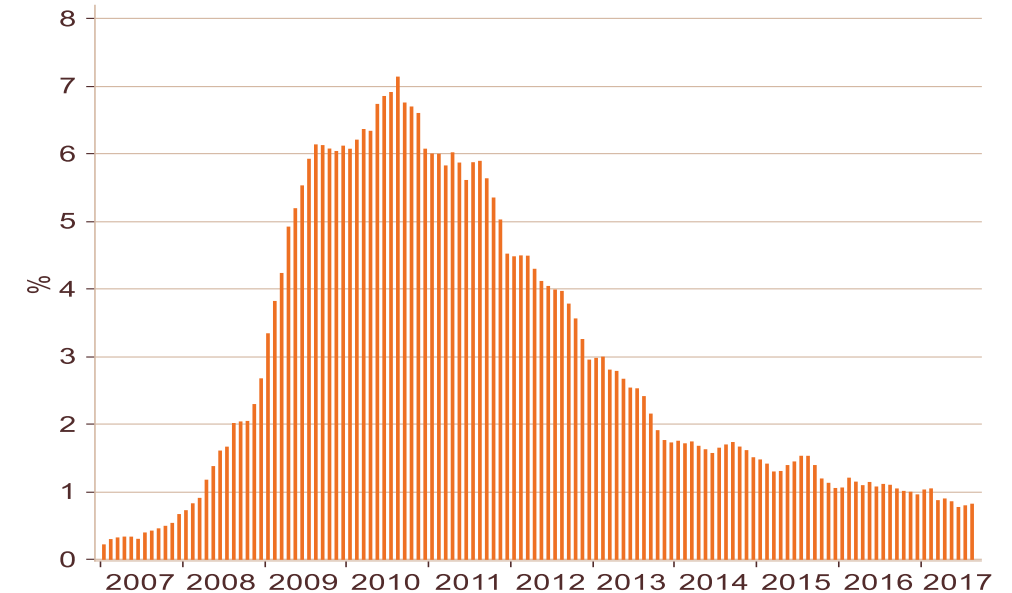
Ettevõtted ja eraisikud suudavad oma kasvavaid laenukohustusi väga hästi täita

Laenujäägi aastane kasv, %

Allikas: Macrobond

Üle 60 päeva viivises olevate laenude osakaal kogu laenuportfellis, %

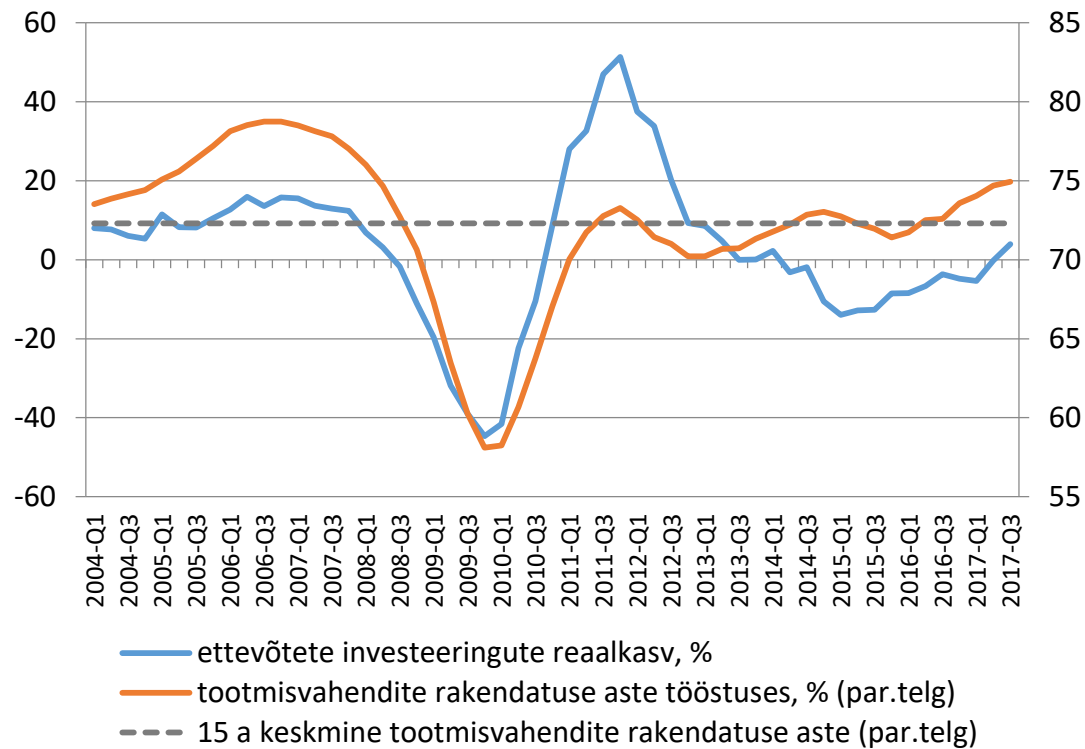
Allikas: Macrobond

Ettevõtlusnädal

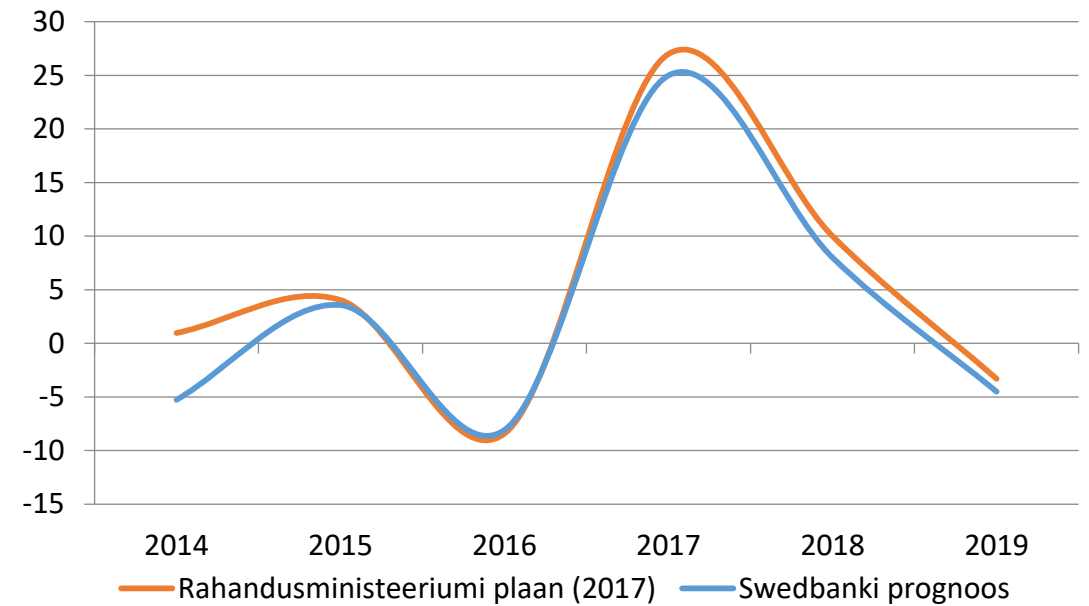

Ettevõtete investeerimisvajadus lähiajal suureneb, valitsus plaanib oma investeeringuid kasvatada

Tootmisvõimsuste rakendusaste tööstuses

Valitsemissektori investeeringud, yoy %

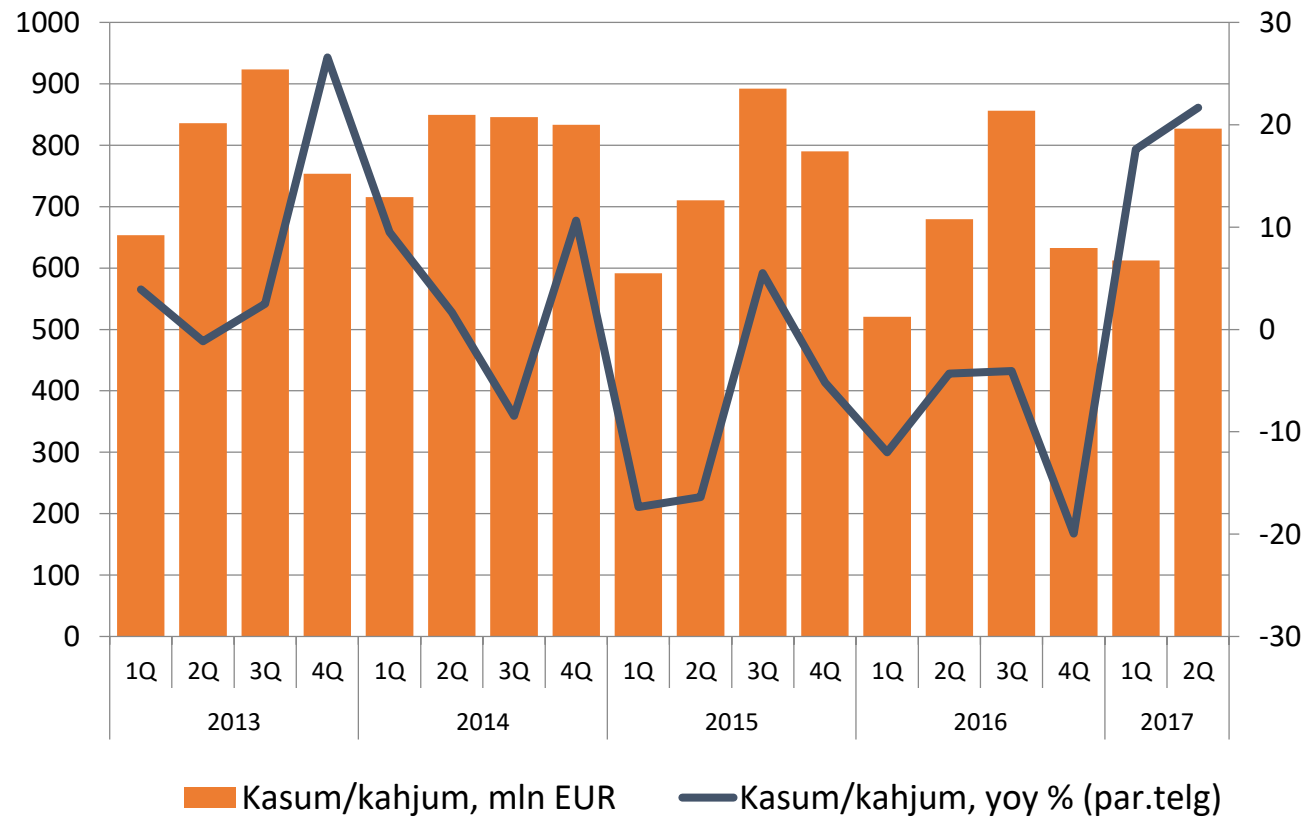
Allikad: Rahandusministeerium, Statistikaamet, Swedbank Research

Ettevõtlusnädal

Ettevõtete kasumid on kasvule pöördunud

Ettevõtete kogukasum/-kahjum ja selle muutus

Allikas: Statistikaamet

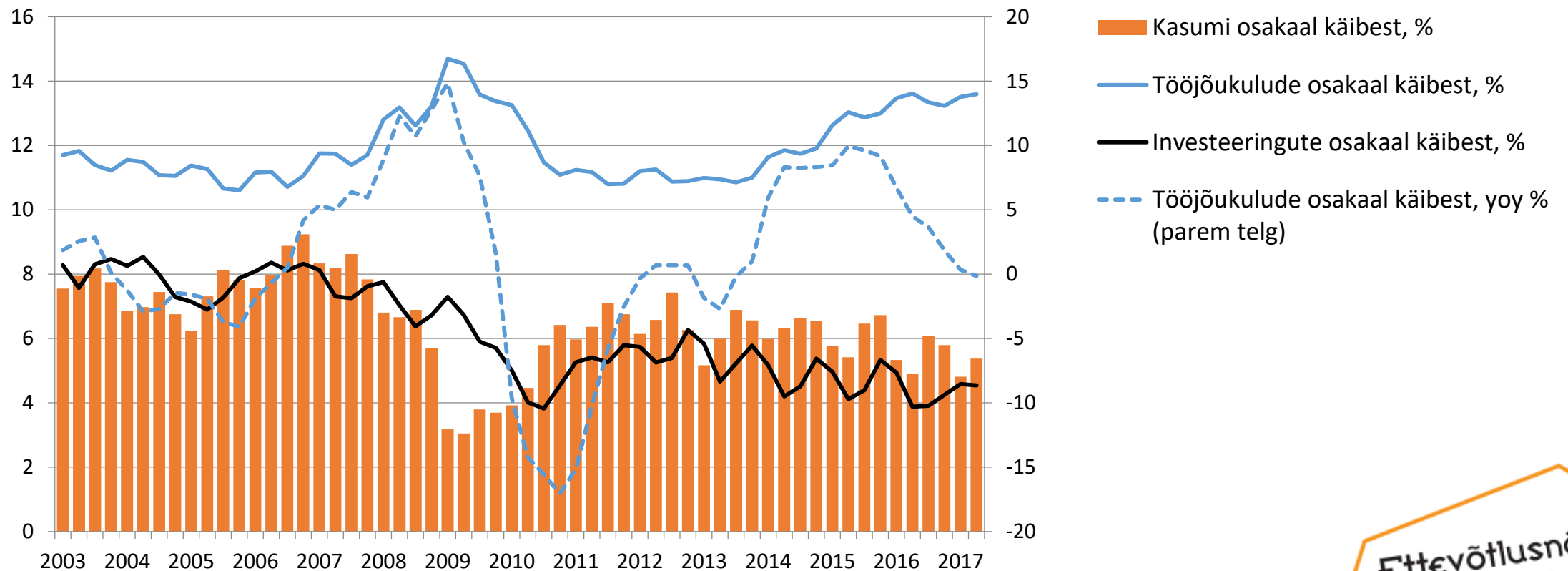

Ettevõtlusnädal

Tööjõukulude kasv on stabiliseerunud, kasumlikkus on hakanud tasapisi paranema

Ettevõtetesektori majandusnäitajad (2Q keskm.)

Allikas: Statistikaamet

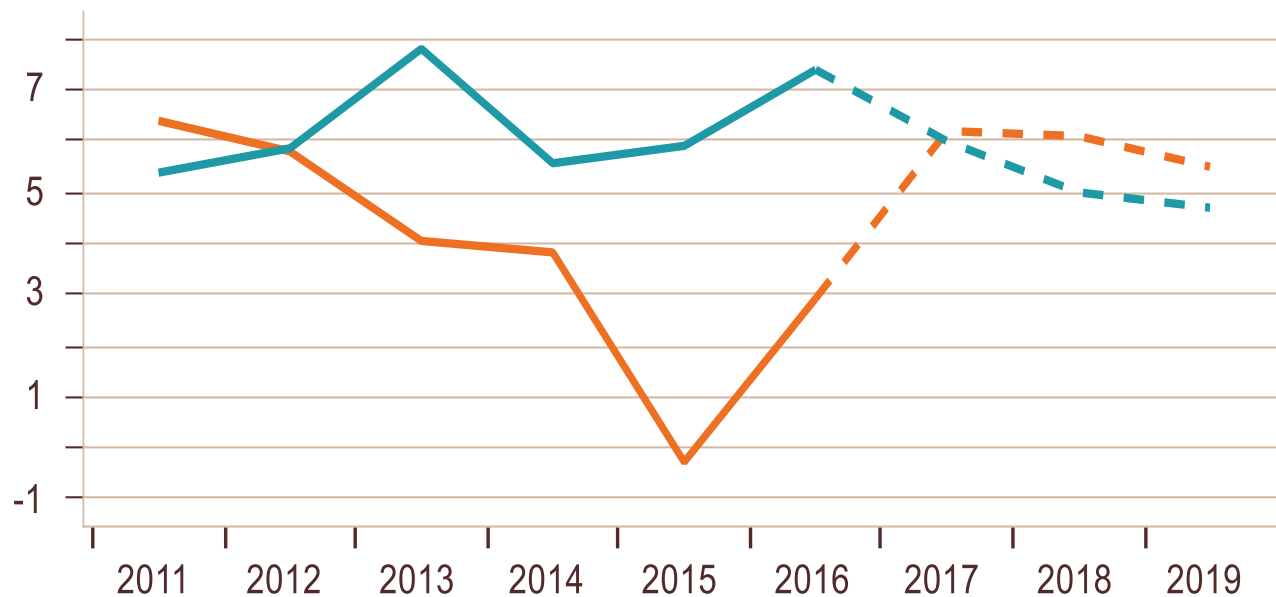
Ettevõtlusnädal

Erinevus palga- ja tootlikkuse kasvu vahe kaob - positiivne mõju ettevõtete konkurentsivõimele

Tootlikkuse kasv parandab Eesti konkurentsivõimet

Aastane kasv, %

— Keskmine brutopalk — Nominaalne tööjõu tootlikkus töötaja kohta

Allikad: Swedbank Research & Macrobor

Ettevõtlusnädal

**Palgad kasvavad
endiselt hindadest
kiiremini**

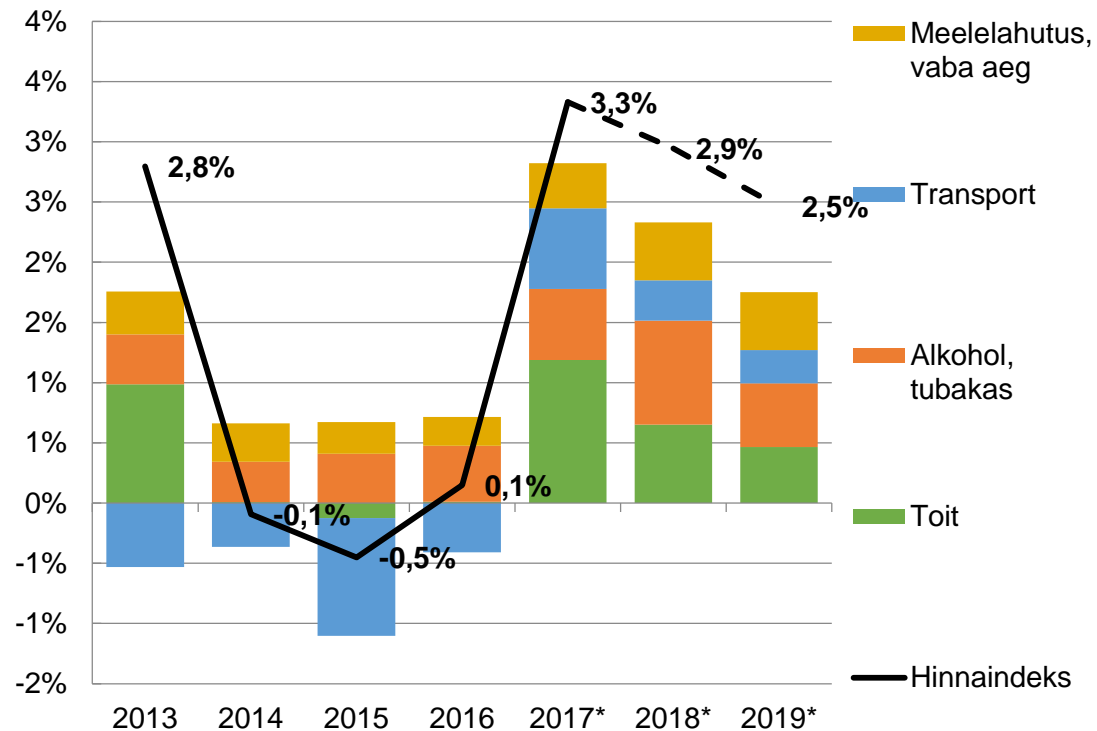

Ettevõtlusnädal

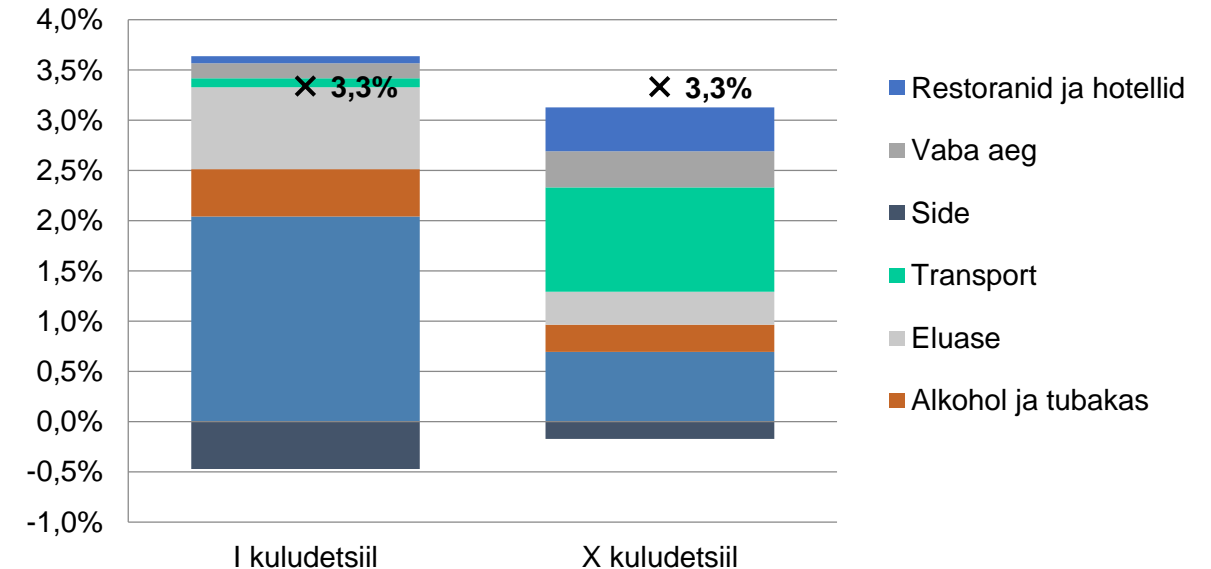
Tarbimiskorv on kallinenud sama palju nii suurema kui väiksema sissetulekuga tarbijate grupis

Panus hinnaindeksisse, protsendipunkti

Allikad: Statistikaamet, Swedbanki prognoos

Tarbimiskorvi kallinemine erinevates sissetulekute gruppides juulis 2017

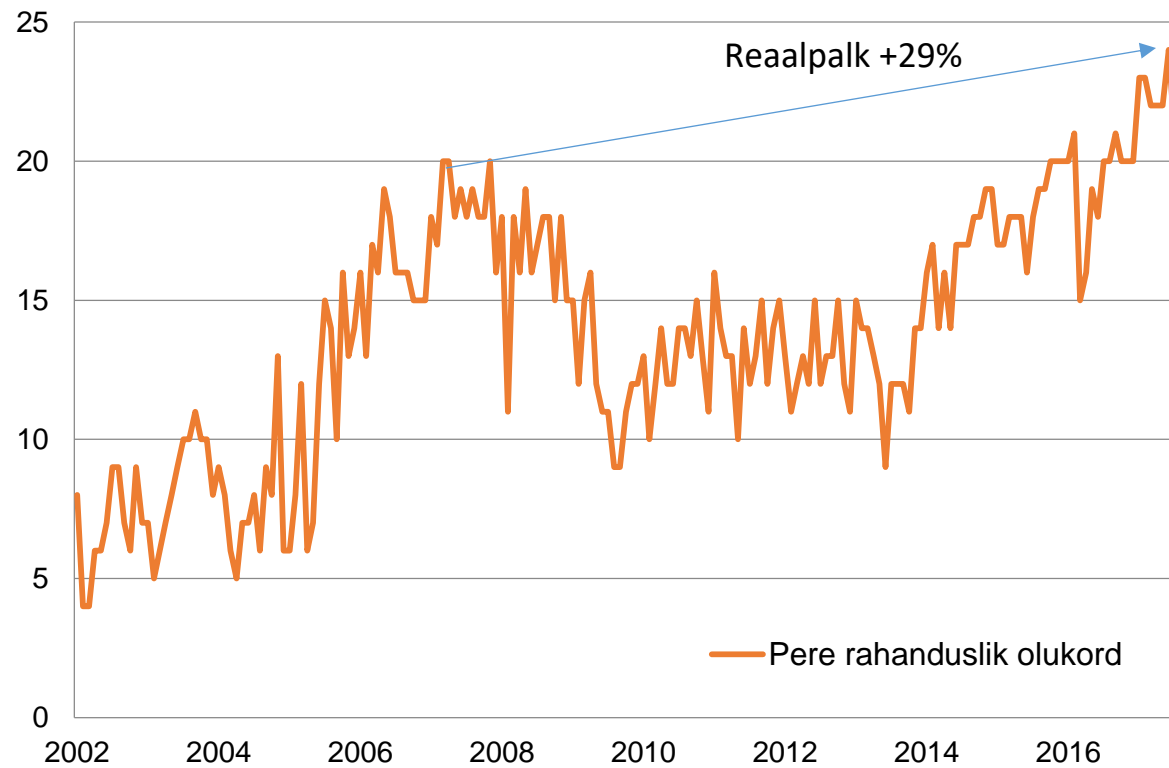
Allikas: Statistikaamet, Swedbanki arvutused

Ettevõtlusnädal

Perede rahanduslik olukord on parem kui eelmise buumi ajal

Tarbijate kindlustunne

Allikas: Konjunktuuriinstituut

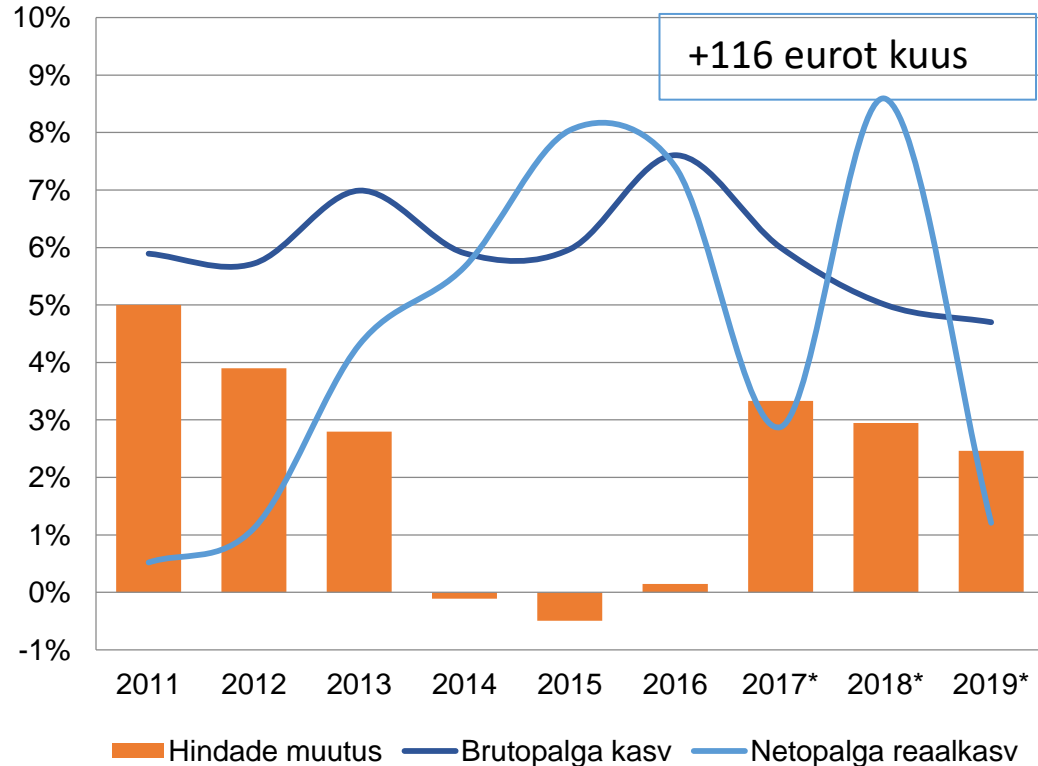
Ettevõtlusnädal

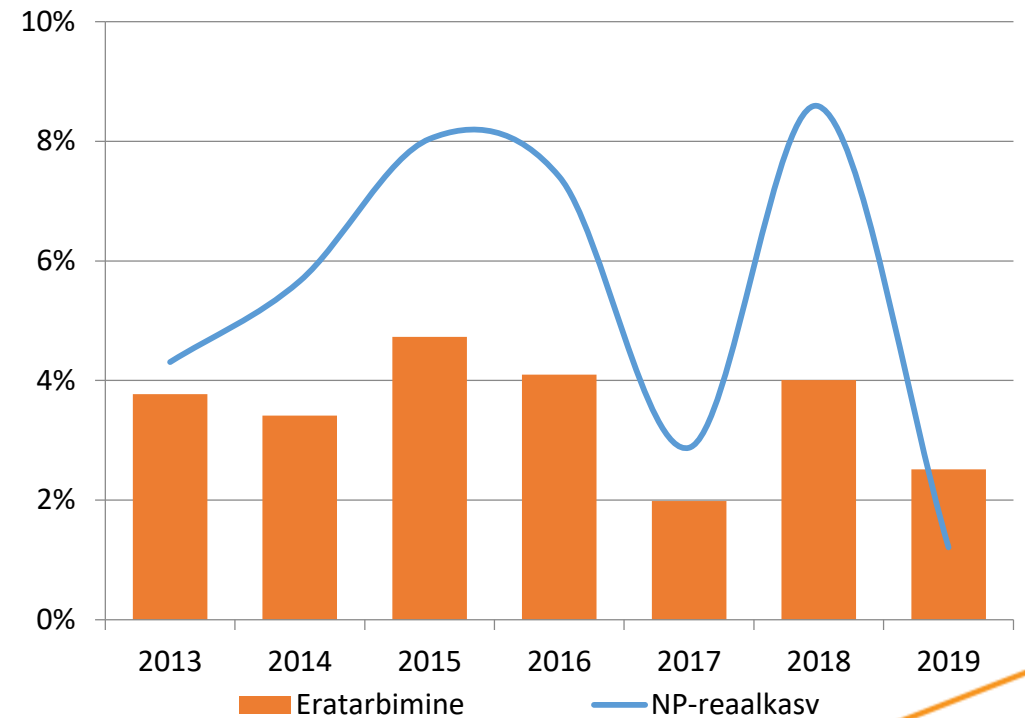

Maksuvaba tulu tõus tõstab netopalka 2018 ja toetab tarbimist

Keskmine bruto- ja netopalka muutus

Netopalka reaalkasvu ja eratarbimise kasvu seos

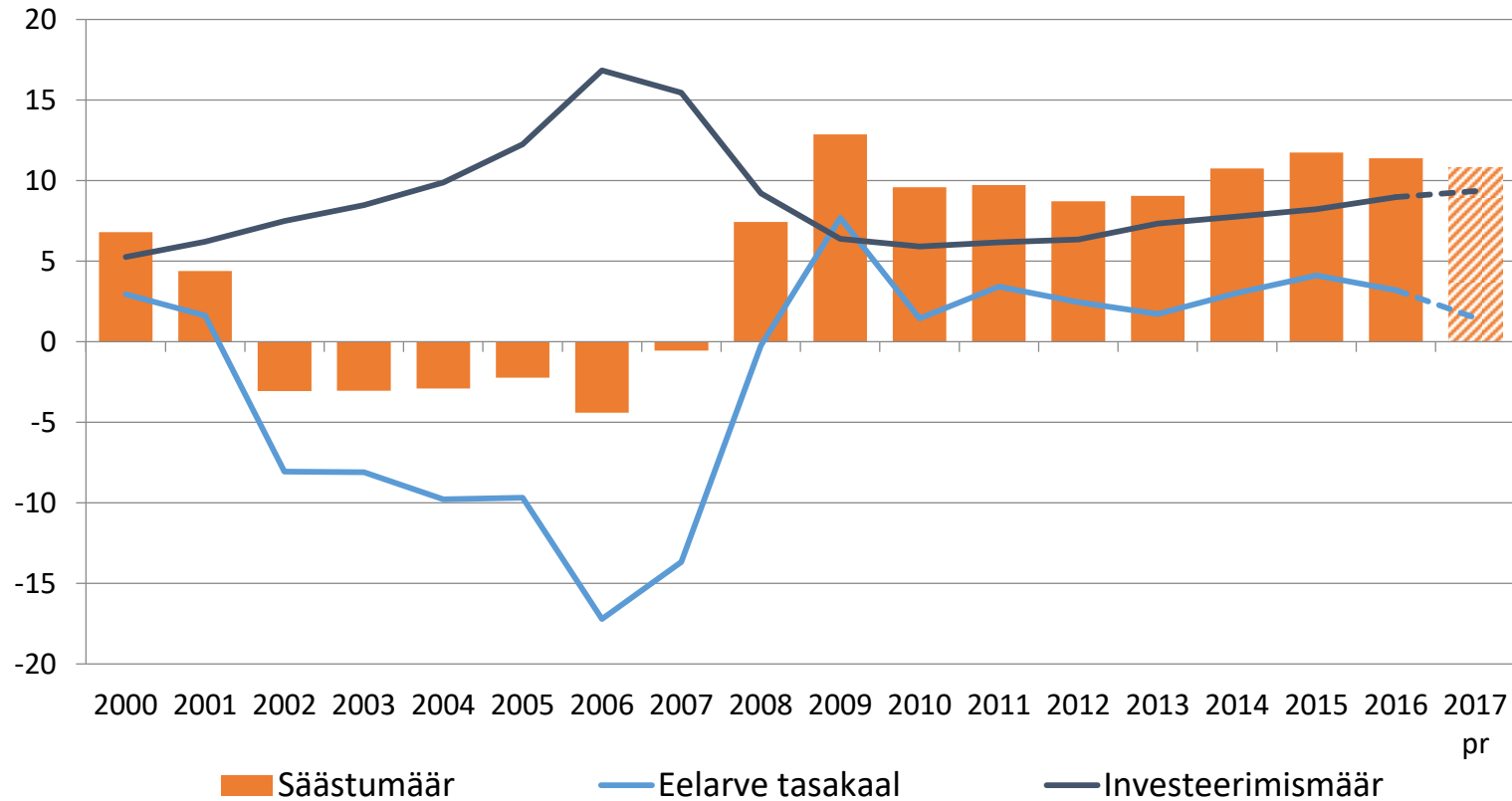

Allikad: Statistikaamet, Swedbanki prognoos

Eesti majapidamiste finantsseis on hea

Eesti kodumajapidamiste finantsnäitajad, %

Nende vastupidavus võimalikule majanduskriisile peaks olema parem, kui 2009.aastal

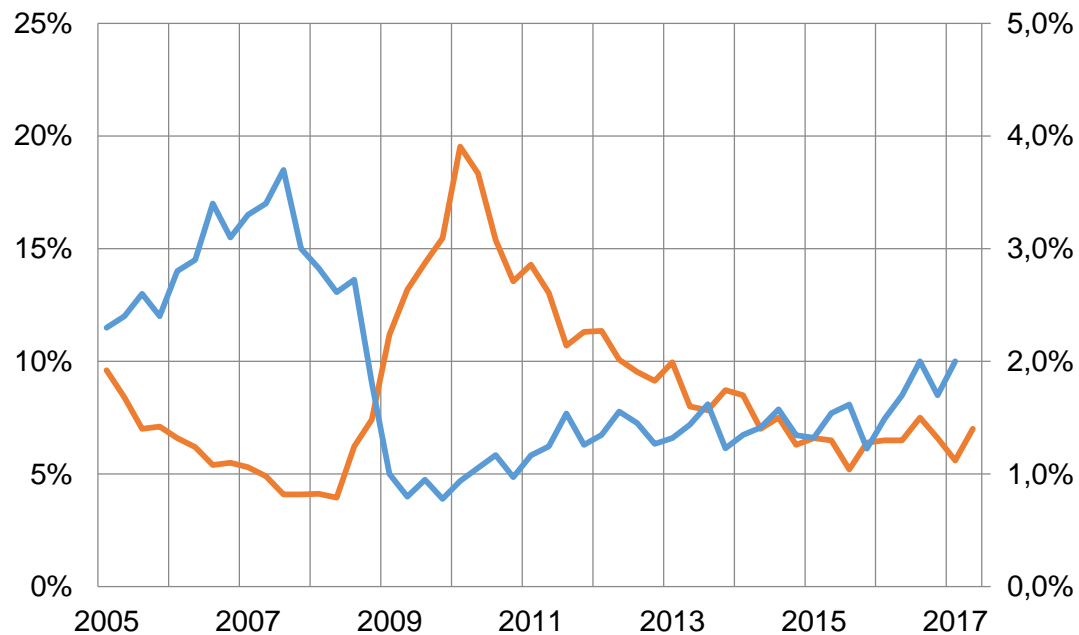
Allikas: statistikaamet

Ettevõtlusnädal

Sobivaid töötajaid on keeruline leida

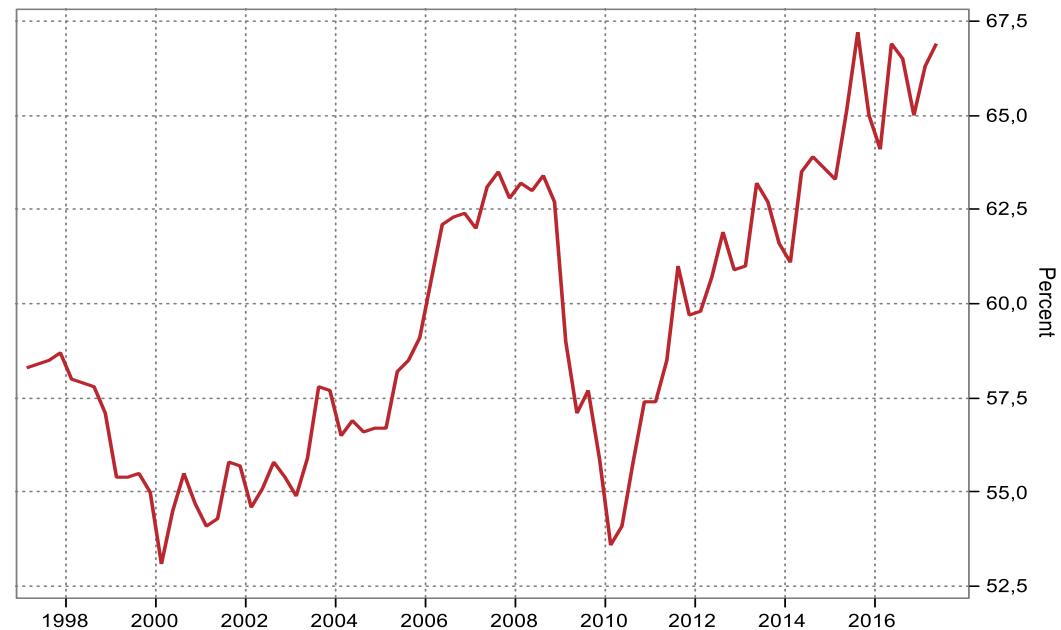
Töö- ja tööjõupuudus

- Tööpuudus, vasak skaala
- Vabade ametikohtade määr, parem skaala

Allikas: Statistikaamet

Tööhõivemäär, % (15-74 aastased)

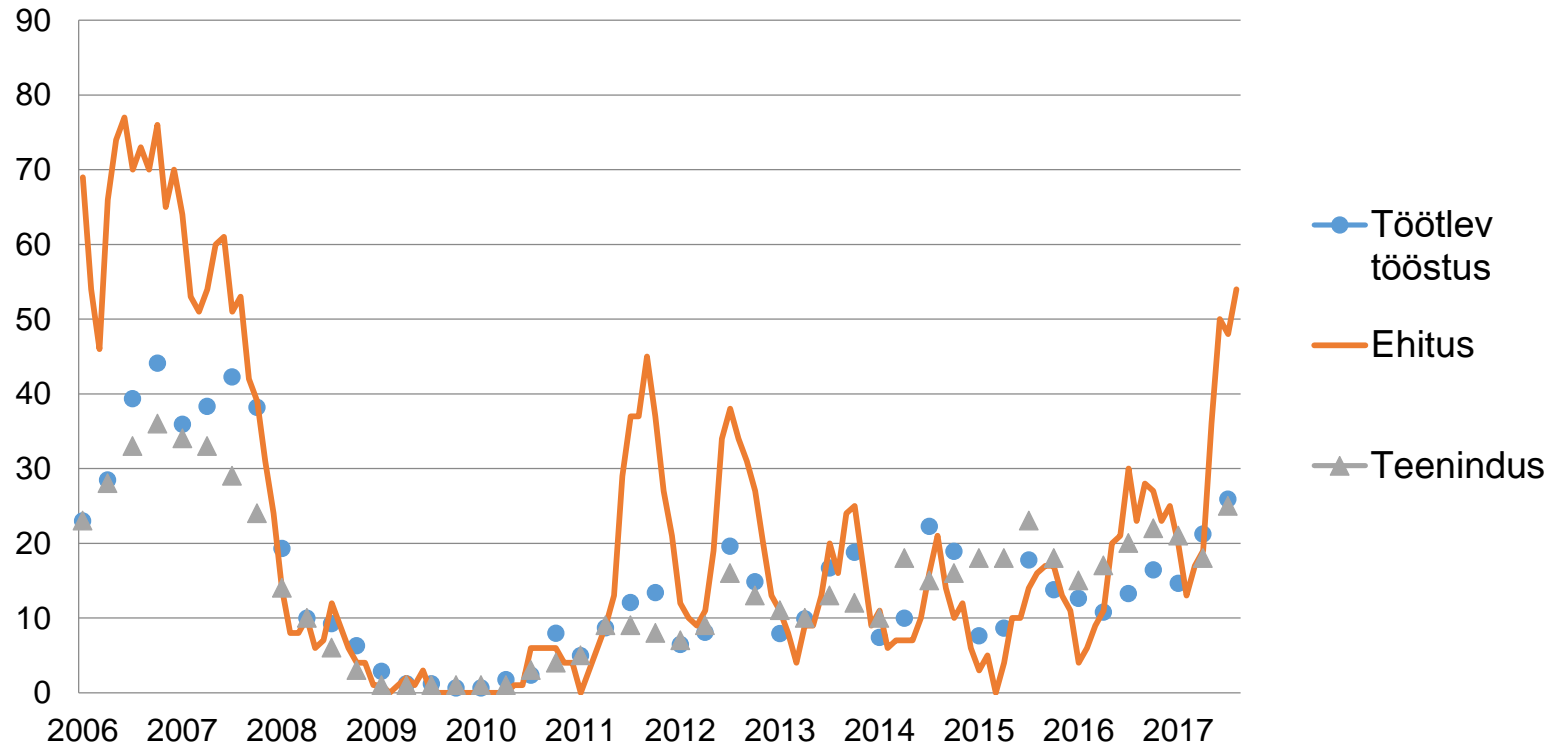
Source: **Macrobond**

Ettevõtlusnädal

Ehitajaid tuleb tikutulega otsida

Töjõupuudus kui peamine kasvu piirav tegur, % vastanutest

Allikas: Konjunktuuriinstituut

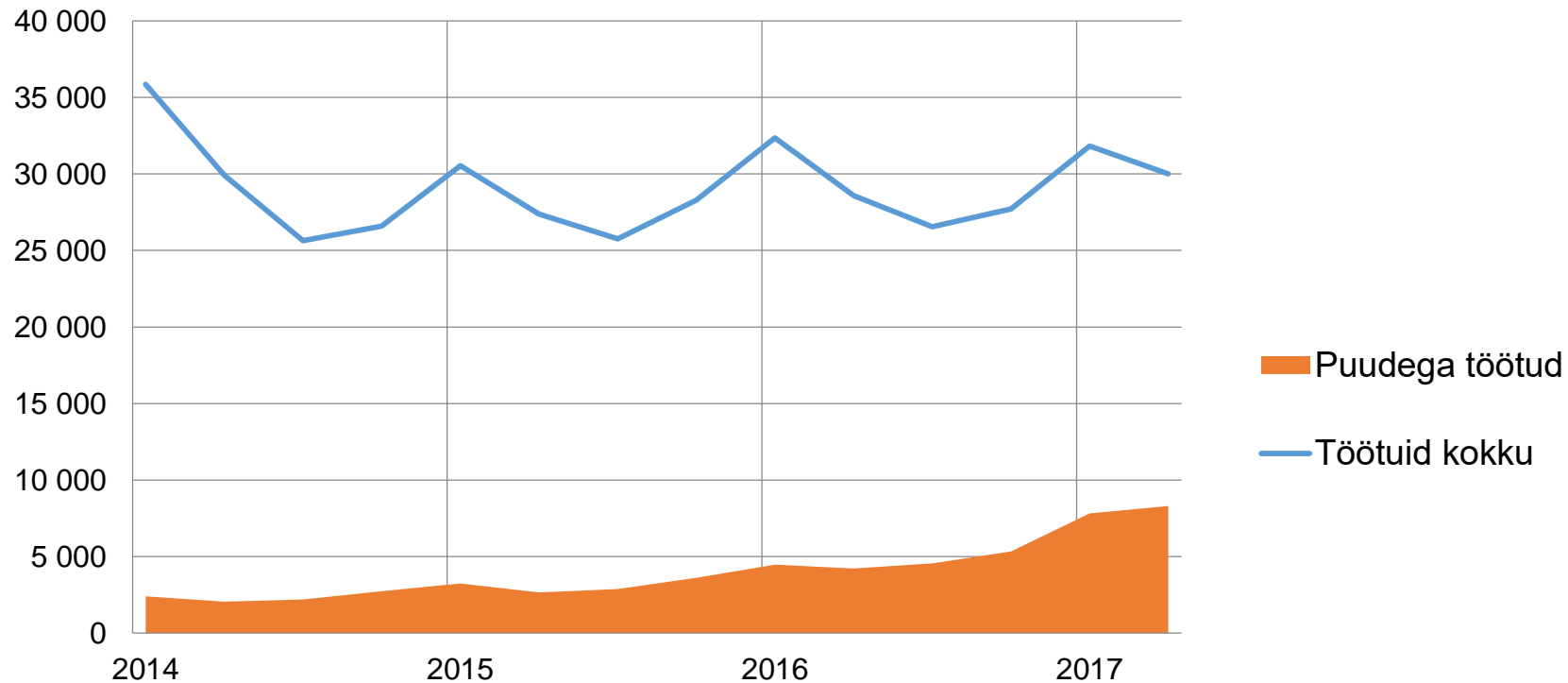

Ettevõtlusnädal

Töövõimereform tõstab töötute arvu

Vähenenud töövõimega töötute arv kvartali lõpu seisuga

Allikas: Töötukassa

Ettevõtlusnädal

Riskid on vähenenud, aga ebakindlus püsib

Ettevõtlusnädal

Süsteemse stressi oht euroalal on alates 2016 keskpaigast vähenenud

Euroala süsteemse stressi indeks

Source: **Macrobond**

Ettevõtlusnädal

Majanduskasvuga seotud riskid on endiselt märkimisväärsed

- Geopoliitilised pinged (Lähis-Ida, Põhja-Korea jm.)
  - USA majandus-/kaubanduspoliitika, võimalik proteksionismi levik
  - Hiina liiga suur võlakoormus
  - Itaalia poliitika ja majandus on endiselt küsimärk
  - Brexit
  - Kinnisvaraturg Rootsis ja Norras
-
- + Populism ja EL-vastased meeleolud on Euroopas vähenenud
  - + Prantsusmaa-Saksamaa koostöö
  - + Ekspansiivne eelarvepoliitika USAs

Ettevõtlusnädal

Täna tähelepanu eest!

Ettevõtlusnädal

